



КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 29.3.2007
СОМ(2007) 147 окончателен

ДОКЛАД ОТ КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

за прилагането на системата за кръстосано спазване

(съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители)

ДОКЛАД ОТ КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

за прилагането на системата за кръстосано спазване

(съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Системата за кръстосано спазване е основен компонент на реформата на Общата селскостопанска политика (ОСП) от 2003 година. Кръстосаното спазване **създава връзки** между пълното изплащане на помощите и спазването на някои правила, свързани със земеделската земя и селскостопанската дейност и производство в областта на околната среда, общественото здраве, здравето на животните, растителната защита, хуманното отношение към животните и доброто селскостопанско и екологично състояние. Конкретно изражение на тази връзка е възможността, при неспазване на правилата, да се прекратят изцяло или да се намалят някои селскостопански субсидии от ЕС. Намаляванията зависят от степента, сериозността, постоянния или повтарящия се характер и преднамереността на неспазването.

С кръстосаното спазване се преследват **две цели**. Първата е да се допринесе за развитието на устойчиво селско стопанство. Това се постига чрез изпълнението, от страна на земеделските производители, на правилата, свързани с относимите аспекти на кръстосаното спазване. Втората цел е да се повиши съответствието между ОСП и очакванията на широката общественост. Понастоящем все повече се утвърждава мнението, че вече не трябва да се предоставят селскостопански плащания на земеделските производители, които не спазват основните правила в някои важни области на обществения ред. Комисията е убедена, че постигането на тези две цели ще спомогне за осигуряване на бъдещето на ОСП.

Сега държавите-членки трябва да прилагат тази система за всички преки плащания – отделени от производството или обвързани с него – в рамките на първия стълб на ОСП¹. Освен това те трябва да я прилагат при осем мерки от втория стълб на ОСП².

В началната фаза възникна дискусия по редица въпроси и чувствителността към тази тема е сама по себе си показателна за това, че кръстосаното спазване не е само въпрос на представяне. Това следва да се счита за положителен развой на събитията, тъй като кръстосаното спазване би трябвало да доведе до повишаване на устойчивостта на ОСП и на степента на обществена подкрепа за тази политика. Следователно, не става въпрос за намаляване на ефективността на тази концепция. Вместо това следва да се полагат всички усилия за по-доброто □ приемане от всички заинтересовани страни, за всеобщото благо.

¹ Виж Приложение I към Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета.

² Виж член 51 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета.

Тъй като земеделските производители са в центъра на системата и приемането на кръстосаното спазване от тяхна страна е решаващо за неговия успех, много е важно да се видят нещата от тяхна гледна точка. Действително, кръстосаното спазване може да се окаже предизвикателство, тъй като то често води до доста обемист набор от правила, които в миналото са били предлагани независимо едно от друго, а сега са събрани в единен списък, който има отношение към такива различни области като околна среда, обществено здраве, здраве на животните и хуманно отношение към тях. Решаващият елемент – възможността за намалени плащания, също е въпрос, пораждащ опасения.

Въвеждането на кръстосаното спазване беше предизвикателство и за националните администрации. По-специално, те трябваше да определят подробно и да информират земеделските стопани по разбираем начин за изискванията и стандартите, които следва да се съблюдават, да създадат системата за управление, контрол и намаление и да осигурят безпрепятствена координация между всички участващи органи.

Важно е да се направи разграничение между проблемите, произтичащи от рамката на Общността и тези, свързани с въвеждането на тази рамка на национално ниво. В това отношение следва да се отбележи, че един от основополагащите принципи на кръстосаното спазване е субсидиарността. В рамковия документ на ЕС се предвижда изискванията и стандартите да са ориентирани към местните рискове и ограничения, а това означава, че те са различни в отделните държави-членки или региони. В рамковия документ на ЕС се насърчава и широкото използване на вече съществуващи национални системи за управление, което означава, че устройството на системите за контрол също е различно в отделните държави-членки. Същевременно, обаче, е необходимо да се осигурят еднакви условия по отношение на кръстосаното спазване за земеделските производители в целия ЕС. Това се осигурява чрез обща рамка, която трябва да остане задължителна както по отношение на определянето на изискванията и стандартите, които земеделските производители следва да съблюдават, така и по отношение на системата за управление, контрол и намаление. Установяването на подходящ баланс между общата рамка на ЕС, от една страна, и специфичните местни условия, от друга страна, е едно от най-важните предизвикателства, пред които е изправена системата.

Комисията осъзнава чувствителността на заинтересованите страни по тези въпроси, поради което в настоящия доклад ще се акцентира главно на предлагането на незабавни решения на установените до този момент проблеми. Комисията финансира редица проучвания върху прилагането на кръстосаното спазване от държавите-членки. Те са в процес на провеждане и все още не са формулирани окончателни изводи. Ето защо е твърде рано да се обмислят промени в обхвата на кръстосаното спазване, но такива ще бъдат отправени в контекста на „здравния тест“.

2. Кръстосано спазване на ниво ЕС

Обхватът на кръстосаното спазване (правилата, които земеделският производител трябва да спазва) включва два компонента: „законовоустановени изисквания за управление,, (ЗИУ - SMRs) и „добро селскостопанско и екологично състояние,, (ДСЕС - GAEC). ДСЕС включва два вида задължения: спазването, от страна на земеделските производители, на набор от стандарти, свързани с четири въпроса, и задължението на държавата-членка да поддържа процента на земеделска земя за постоянни пасища.

- С въвеждането на ЗИУ в контекста на кръстосаното спазване не се създават нови задължения за земеделските производители, тъй като споменатото законодателство и правилата за неговото прилагане преди това съществуваха самостоятелно за определен период от време, а намаленията при кръстосаното спазване се прилагат без да се засяга самостоятелната система от специални санкции, установена по силата на това законодателство. Въвеждането обаче може да допринесе значително за по-доброто прилагане на това законодателство, по-конкретно чрез повишаване на осведомеността на земеделските производители. 14 от 18-те законодателни акта на Общността, съставляващи ЗИУ, са директиви, които, поради самото си естество, предоставят на държавите-членки свободата да взимат решения относно средствата, които следва да се прилагат, за да се постигнат заложените в тях цели. До известна степен това оказва влияние и върху привеждането им в изпълнение чрез кръстосаното спазване.
- При влизането в сила на кръстосаното спазване, условията за ДСЕС, като такива, бяха нови най-малкото за онези земеделски производители, които в миналото не са били бенефициери на плащания по агроекологични мерки за развитие на селските райони или на плащания по мерки за подкрепа на производителите в неблагоприятните за производство региони и за които, следователно, не беше задължително да прилагат добрите земеделски практики. Държавите-членки трябва да определят минимални изисквания за всички стандарти въз основа на рамката, формулирана в Приложение IV на Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета, с изключение на онези, които нямат отношение към националните условия. Благодарение на проведено допитване до държавите-членки, службите на Комисията разполагат с информация относно определени проблеми сред държавите-членки, свързани с определянето на минималните изисквания. Ще бъдат предприети последващи действия съвместно с държавите-членки във връзка с тези проблеми и ще бъдат намерени решения.

3. НАБЛЮДЕНИЯ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА СИСТЕМАТА ЗА КРЪСТОСАНО СПАЗВАНЕ

3.1. Обобщени данни за прилагането на системата

Оживеният характер на дискусиите относно кръстосаното спазване не е единственият знак за това, че въпреки изложените по-горе ограничения, в действителност системата се прилага в практиката. Комисията е получила потвърждение за това и под формата на данни за механизмите за контрол и намаленията, предоставени от 23 държави-членки. Тези данни (за 2005 г.) могат да бъдат обобщени по следния начин:

- Проведени са проверки на място (общо 240 898) на 4,92% от земеделските производители, засегнати от кръстосаното спазване. Процентът за държавите-членки, прилагащи пълно кръстосано спазване (4,4%), произтича от наличието на отделна норма за контрола върху идентификацията и регистрацията на едрия рогат добитък (5 или 10% от притежавания брой). Процентът за държавите-членки, попадащи в приложното поле на схемата за единно плащане на площ (СЕПП) (5,7%), които прилагат само ДСЕС, се дължи на факта, че в повечето държави-членки бяха проведени проверки едновременно за кръстосано спазване и за допустимост;
- намаления бяха приложени спрямо 11,9% от земеделските производители, обект на проверките на място: този процент е по-висок за държавите-членки, прилагащи пълно кръстосано спазване (16,4%), отколкото за другите държави-членки (6,1%), тъй като последните трябваше да извършат проверки единствено за спазването на ДСЕС. Общият размер на намаленията, осъществени в целия ЕС, възлиза на 9,84 милиона еуро;
- в държавите-членки, прилагащи пълно кръстосано спазване,³ повечето (71%) от разкритите случаи на неспазване на задълженията бяха свързани с идентификацията и регистрацията на едря рогат добитък, докато останалите случаи се отнасяха главно до ДСЕС (13%) и директивата относно нитратите (10%);
- повечето от приложените намаления (общо 68% – в някои държави-членки до 98%) бяха в минималния размер от 1% от преките плащания. Около 14% бяха в размер 3%, а 12% - в размер 5%.

3.2. Въпроси, повдигнати от държавите-членки

В началото на 2006 г. службите на Комисията и държавите-членки обмениха мнения за кръстосаното спазване (въз основа на въпросник по темата) в рамките на Управителния комитет за преките плащания. Държавите-членки обясниха проблемите, възникнали през първата година от изпълнението, които могат да се обобщят както следва:

³ За да не се опорочат цифровите резултати, тук не се включват държавите-членки, прилагащи само ДСЕС.

- **Общи положения.** Като цяло съществува усещане, че управлението на системата е тежко. Трудно беше да се определят практическите елементи, които земеделските производители трябва да спазват и които впоследствие следва да се контролират. Не винаги беше лесно да се запознават земеделските производители с новите правила. Липсваше и информация за изминали периоди.
- **Приемане от страна на земеделските производители.** Повишаването на осведомеността на земеделските производители беше възпрепятствано от обема и специализирания характер на информацията за кръстосаното спазване. Понякога на земеделските производители се налагаше да изпълняват нови задължения. Освен това те бяха останали с впечатлението, че ги грози заплахата от „двойно наказание“: едното по силата на кръстосаното спазване, а другото – съгласно специалното законодателство.
- **Организация на системата.** Понякога беше трудно да се съгласува използването на съществуващата система за управление и контрол с правните разпоредби на ЕС. Конкретни ограничения и проблеми произтичаха от решения, взети от държавите-членки относно механизмите за контрол – например, твърде много или твърде малко компетентни контролни органи.
- **Извадки и контролна норма.** Информацията за популацията, спрямо която се прилагаха контролни механизми, беше получена твърде късно, за да се предвиди проверка по определени изисквания. Беше предложено да се уточнят правила за евентуален подбор на случаен принцип. Съществуваше възможност контролната норма да е по-висока при определени обстоятелства (една и съща популация, попадаща под юрисдикцията на няколко контролни органа, като нормата за всеки от тях е 1%, прилагане на специфични контролни норми, например при воловете и др.). По-специално, съществуваше възможност за възникване на организационни проблеми, породени от специфични контролни норми, прилагани съгласно отраслово законодателство.
- **Проверки на място и докладване.** В правилата не се посочваше достатъчно ясно кое е подходящото време за извършване на проверки на място, какво следва да се проверява по време на посещението и броят на необходимите посещения. Считаше се, че проверките продължават дълго, особено когато стопанството е разположено на няколко площадки и е необходимо участието на земеделския производител. По някои изисквания беше трудно да се извърши проверка. Докладите за контрола бяха дълги и не винаги лесни за разбиране.
- **Изчисление на намаленията.** Поради броя и диапазона на изискванията изчислението на намаленията беше трудно и за земеделските производители не беше лесно да го разберат. Трудно беше да се дефинират понятията „сериозност“, „степен“, „постоянство“, „повторяемост“ и особено „преднамереност“. Считаше се също така, че прилагането на правилото за „повторяемост“ е твърде автоматично. Съществуваха рискове за възникване на несъответствия между държавите-членки. На практика имаше малки възможности за освобождаване от намаления в случаи на несъществено неспазване на задълженията, което намали възприемчивостта на заинтересованите страни към системата.

3.3. Първоначална оценка на одитите, осъществени от Комисията

През 2005 и 2006 г. службите на Комисията извършиха 13 одита по прилагането на кръстосаното спазване от десет държави-членки. Основните констатации са следните:

- **Информация, предоставена на земеделските производители.** Информацията е била предоставена на земеделските производители посредством брошури, публикувани в Интернет материали и обучения. Включени са били въпросите за задълженията при кръстосаното спазване, за контролните механизми и за изчислението на намаленията (понякога информацията по последната тема е била твърде обща). В някои случаи тази информация е била предоставена твърде късно.
- **Определяне на компетентните контролни органи.** Малък брой държави-членки са определили плащащата агенция като единствен компетентен контролен орган (ККО) по кръстосаното спазване. В другите случаи плащащата агенция обикновено играе координираща роля. Участието на специализирани контролни органи гарантира високо ниво на експертните знания и умения, но създава координационни проблеми. Установено беше също така, че понякога ККО преотстъпват проверките на място на други организации (публични или частни).
- **Подбор на контролни извадки и анализ на риска.** Възникнаха трудности в случаите, когато популацията, попадаща под юрисдикцията на ККО, е твърде малка, за да се осъществи адекватен анализ на риска, както и в случаите, когато съответният ККО отговаря за проверката на спазването на висок брой изисквания. В много случаи са използвани малък брой критерии за специфични рискове, дори когато има налична информация. Накрая, определени трудности бяха породени от наличието на различни контролни норми във връзка с кръстосаното спазване.
- **Елементи на проверките на място и на докладите.** Основните трудности, установени във връзка с проверките, се отнасяха до ЗИУ 2 (подпочвени води), ЗИУ 1 и 5 (диви птици и хабитати), ЗИУ 4 (нитрати), и ЗИУ 6 и 8а (идентификация и регистрация на животните) за овце, кози и свине. Установени бяха проблеми във връзка с хармонизацията на докладите, описанието на характера и степента на извършените проверки и оценката на разкритите случаи на неспазване на задълженията.
- **Прилагане на намаленията.** Някои държави-членки вече бяха определили размерите на намаленията, поради което контролиращият субект беше лишен от възможността за оценка, докато други държави-членки дават само насоки за изчисляване на намаленията. Някои от матриците дори е малко вероятно да доведат до намаления по-големи от 1%. Също така, в много от посетените държави-членки, в случаите на несъществено неспазване на задълженията не се прилагат намаления. Накрая, не винаги се предприемат последващи действия по отношение на установените случаи на неспазване на задълженията извън еднопроцентовата контролна извадка.

Оценка на тези констатации ще бъде извършена в рамките на процедурата по одобрение на счетоводните отчети за разходите по линия на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ).

4. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА СИСТЕМАТА

4.1. Развитие и опростяване на системата за управление, контрол и намаление

Проблемите във връзка със системите за управление, контрол и намаление бяха определени въз основа на изложената по-горе информация. Службите на Комисията вече предприеха инициативи за подпомагане на държавите-членки в изпълнението на кръстосаното спазване, като от 2005 година насам са издадени седем документа с насоки. Те организираха и обмен, за да създадат възможности за държавите-членки да споделят „най-добрите практики“ и да сравняват опита си в прилагането на кръстосаното спазване. Комисията ще продължи да насърчава подобни обсъждания, особено по отношение на:

- евентуалното прибягване до специфични контролни механизми, като например провеждане на контрол в мандри или кланици, който би могъл да улесни проверките на място в самите стопанства;
- системите за намаления (например, прилагане на точкови системи);
- информацията, предоставяна на земеделските производители;
- фактът, че някои земеделски производители са изложени на по-голям риск за прилагане на намаления от други.

Комисията е готова да предприеме незабавни допълнителни действия за справяне с останалите въпроси, които могат да бъдат разрешени на ниво ЕС. В тази връзка, в дискусиите на ниво Съвет или Комисия ще бъдат разгледани изложените по-долу въпроси.

4.1.1. *Търпимост към случаите на несъществено неспазване на задълженията, нови правила за минималния размер*

В някои случаи е възможно неспазването на задълженията, установено по време на проверките, да не оправдава намаление по линия на кръстосаното спазване⁴. Настоящите правила обаче не предвиждат изрично оценъчна свобода по отношение на разглеждането на тези несъществени нарушения. В съответствие с принципа на пропорционалност, на държавите-членки следва да се разреши да не се преследват случаите, при които не се задейства трипроцентовото намаление, предвидено за небрежност, което в някои случаи би могло да се снижи до минимално намаление от 1%. Въпреки това, в тези случаи на земеделския производител трябва да се изпрати предупредително писмо, в което да се посочи необходимостта от предприемане на корективни действия. Тези случаи ще бъдат наблюдавани и взети предвид при наличие на повторно неспазване. За да се определи диапазонът на толеранса с цел прилагане на такова освобождаване, може да се разгледа въпросът за всеобщо въвеждане на точковата система, която вече се прилага в някои държави-членки.

⁴ Например, животните, които се отглеждат за селскостопански цели, се идентифицират в съответствие с общностните норми за здравето на животните. Загубата на ушна марка или на паспорт на говедо не означава автоматично налагане на наказание, при условие, че продължава да съществува идентификация на животните по други елементи (втора ушна марка или регистър на стопанството). В такъв случай е възможно националните органи да сметат, че това не е неспазване на задълженията, за което се прилага намаление по линия на кръстосаното спазване.

Прилагането на намаления в много малки първоначални размери също може да се разглежда като неоправдано и тежко за администрацията. Ето защо следва да се въведе правило за минималния размер, което да позволява освобождаване от прилагането на намаления във връзка с кръстосаното спазване, когато те са под границата от около 50 EUR. По този начин земеделските производители, получаващи по-малко от 5 000 EUR, ще бъдат освободени от незабавното еднопроцентово намаление. Въпреки това, предупредителното писмо и горепосоченото последващо наблюдение в тези случаи също ще се прилагат.

И в двата случая, корективните действия трябва да бъдат проследени извън обичайната контролна извадка от 1%. Това не следва обаче да води до въвеждането на допълнителен контролен слой.

Прилагането на тези правила не накърнява налагането на предвидените от специфичното законодателство санкции.

4.1.2. Хармонизация на контролните норми

Когато в специалното законодателство се фиксира минимална контролна норма за определени сектори, следва да се прилага тази норма, а не минималната норма от 1%, определена по отношение на кръстосаното спазване. Както беше споменато от някои държави-членки, възможно е наличието на различаващи се контролни норми да затрудни организирането на контрола по отношение на кръстосаното спазване. Комисията възнамерява да въведе в съответния регламент на Комисията единна контролна норма, с минимален размер от 1%, за проверки на място по отношение на кръстосаното спазване. Въпреки това, всички случаи на неспазване на изискванията, установени в процеса на проверките на място по отношение на кръстосаното спазване, следва да бъдат докладвани, а последващите действия по тях – проследявани по линия на кръстосаното спазване. Тази минимална контролна норма от 1% не засяга последващите проверки в контекста на търпимостта към несъществените случаи на неспазване на изискванията и правилото за минималния размер.

Съгласно действащите понастоящем законодателни актове на Комисията, ако в резултат на проверките на място се установи значителна степен на неспазване на задълженията, броят на проверките, които следва да се извършат през следващия контролен период, се увеличава. Тези последващи проверки се отнасят до всички изисквания и стандарти, за които отговаря компетентния контролен орган и, в зависимост от административната структура на държавата-членка, повишената контролна норма може да засяга няколко области на кръстосаното спазване. За предпочитане е обаче завишеният контрол да се съсредоточи единствено върху рисковите области. Ето защо Комисията възнамерява да промени правилата по такъв начин, че увеличението на контролната норма да се ограничи само в конкретната област, в която е установена висока степен на неспазване на задълженията.

4.1.3. Предварително известие за проверките на място

В действащото законодателство липсва разпоредба относно предварителното оповестяване на проверките на място за кръстосано спазване. Въпреки това, когато се провеждат съвместни проверки за допустимост и за кръстосано спазване, принципът на внезапните проверки, който се прилага за първия тип, на практика довежда до налагане на ограничение върху проверките от втория тип. Омякотяването на това ограничение за проверките за допустимост на областите би довело до по-добра координация на механизмите за контрол, без да се застрашава тяхната ефективност. Ето защо, по отношение на СЕП (схема за единно плащане), СЕПП (схема за единно плащане на площ) и кръстосаното спазване (включително осемте мерки за селскостопанско развитие), Комисията ще създаде възможност за предварително уведомяване за проверките със срок до 14 дни, при условие, че по този начин не се застрашава целта на проверките. По-задълбочено ще бъде разгледана възможността за разширяване на обхвата на това правило така, че в него да се включат и други схеми. Контролните проверки по идентификацията и регистрацията на животните (за допустимост или за кръстосано спазване) обаче, както и тези относно спазването на законодателството в областта на храните и фуражите, здравето на животните и хуманното отношение към тях, ще останат по принцип внезапни, поради задължителните изисквания на законодателството на ЕС.

4.1.4. Период и елементи на проверките на място и на докладите

Периодът за провеждане на проверките на място не е определено в действащото законодателство и това пороци редица въпроси от страна на държавите-членки. Комисията предвижда да разясни правилата, така че да стане ясно, че от националните органи се изисква да определят периода от годината, в който ще се проверяват повечето или по-представителните задължения. Повечето от проверките ще се осъществяват през този период. Останалите задължения ще се проверяват в рамките на обичайната извадка от минимум 1% в различни периоди от годината.

Нещо повече, Комисията предвижда да направи необходимите промени, за да се създаде възможност за извършване на проверките на място (подобно на проверките за допустимост) само на половината от съответния парцел земя, вместо на територията на цялото стопанство.

На последно място, правилата трябва да бъдат разяснени, за да се гарантира, че земеделският производител ще получи доклада за контрола най-късно три месеца след проверките.

4.1.5. По-добър подбор на контролната извадка

Действащото законодателство относно проверките на място не позволява частичен подбор на стопанствата на случаен принцип. Тъй като определянето на извадките на случаен принцип се оказва полезно в контекста на проверките за допустимост, Комисията възнамерява да измени правилата по такъв начин, че да се включи случаен елемент и по отношение на кръстосаното спазване.

4.1.6. По-добро информиране на земеделските производители

От съществено значение е земеделските производители да бъдат правилно информирани за специфичните конкретни изисквания, които те трябва да съблюдават във връзка с кръстосаното спазване. Комисията възнамерява да разясни действащите понастоящем правила от гледна точка на информацията, която държавите-членки са длъжни да предоставят на земеделските производители.

4.1.7. График за изпълнение на нови или изменени изисквания, свързани с настоящия обхват на приложение на кръстосаното спазване

Опитът показва, че за земеделските производители не винаги е лесно да прилагат новите изисквания, въведени по линия на кръстосаното спазване. Това беше взето предвид при сега действащите изисквания, като беше определен 3-годишен период за поетапно въвеждане на ЗИУ. Комисията предвижда запазване на този принцип на поетапно въвеждане чрез изготвяне на реалистичен график за включването на всички нови или изменени изисквания по линия на кръстосаното спазване.

4.2. Отчитане на системите за консултации в земеделието

До 1 януари 2007 г. държавите-членки трябваше да създадат система за консултации в земеделието (СКЗ), обхващаща най-малкото изискванията и стандартите за кръстосано спазване. Службите към Комисията гледат на тази система за консултации като на основа за по-голямо приемане на кръстосаното спазване от страна на земеделските производители. Действително, някои от проблемите, които възникнаха в началния период, са свързани с трудностите, на които се натъкнаха земеделските производители при разбирането и прилагането на задълженията във връзка с кръстосаното спазване. Тъй като за един земеделски производител, който получава съвети, съществува по-голяма вероятност да разбере, а оттам и да спазва задълженията си във връзка с кръстосаното спазване, неговото участие в системата за консултации в земеделието би могло да се отчете като фактор в анализа на риска. Комисията възнамерява да разясни правилата в тази връзка.

4.3. Отчитане на системите за сертификация на управлението на кръстосаното спазване

Понастоящем редица земеделските производители участват в схеми за сертификация на качеството, които обикновено включват няколко одита, извършвани от сертифициращия орган. В някои случаи проверките на място за кръстосано спазване се възприемат от земеделските производители като ненужно ново административно бреме, тъй като в обхвата им попадат същите въпроси, както при някои стандарти, за които вече са сертифицирани по линия на частни схеми. Изглежда удачно да се търси полезно взаимодействие между схемите за сертификация и проверките на място за кръстосано спазване, при положение, че схемите за сертификация са официално одобрени и съответстват на кръстосаното спазване. Ето защо Комисията предвижда да адаптира правилата, за да даде възможност на компетентните органи да използват данни за сертифицираните земеделски производители за целите на анализа на риска при подбора на извадката от земеделските производители, които да бъдат проверявани.

4.4. Опростяване на правилото на „десетте месеца“

Така нареченото правило на „десетте месеца“, предвидено в член 44, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1782/2003 на Съвета, се оказва трудно за приложение от страна на държавите-членки и има несъразмерно въздействие върху пазара на земя. Това правило – което задължава земеделския производител да държи на свое разположение в продължение на десет месеца парцелите, декларирани за придобиване на права за включване в схемата за единно плащане (СЕП) – поражда редица управленски проблеми. Ще бъде направено предложение за подходящо разрешаване на този проблем по отношение както на СЕП, така и на СЕПП. В допълнение, отговорността на прехвърлящия земя спрямо задълженията за кръстосано спазване в случаите, когато земята се прехвърля в рамките на годината, ще бъдат изяснени.

4.5. Поетапно въвеждане на законоустановените изисквания за управление в държавите-членки, прилагащи схемата за единно плащане на площ

Съгласно Регламент (ЕО) № 2012/2006 на Съвета, държавите-членки, прилагащи СЕПП, ще трябва да въведат ЗИУ като част от кръстосаното спазване от 2009 година. При другите държави-членки опитът показва, че създаването на този елемент на кръстосаното спазване беше улеснено от тригодишен период на поетапно въвеждане. Предвижда се внасянето на предложение за прилагане на същия тригодишен период на поетапно въвеждане за държавите-членки, прилагащи СЕПП – този период може да започне от 2009 г. за всички, с изключение на България и Румъния, за които той би могъл да започне през 2012 година.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

В светлината на оценката, изложена в настоящия доклад, Комисията възнамерява:

- a. да предостави допълнителна информация за прилагането на кръстосаното спазване от държавите-членки;
- б. да отправи предложение до Съвета или да представи проектоправила на Управителния комитет за преките плащания за:
 - предвиждане на поетапно въвеждане на ЗИУ за държавите-членки, прилагащи СЕПП;
 - въвеждане на мерки за опростяване на правилото на „десетте месеца“;
 - въвеждане на по-голяма толерантност към случаите на незначително неспазване на задълженията и въвеждане на ново правило за минималния размер;
 - хармонизиране на контролните норми;
 - въвеждане на предварително уведомяване за проверките на място;
 - разясняване на въпроса за периода на провеждане и елементите на проверките на място и докладите;
 - подобряване подбора на контролната извадка, освен това и във връзка със СКЗ и системите за сертификация;
 - подобряване на информацията за земеделските производители.